

Vissa förbrukningsartiklar

Sammanfattning

I betänkandet behandlas proposition 2002/03:42 Vissa förbrukningsartiklar samt en motion som väckts med anledning av propositionen.

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag att Läkemedelsförmånsnämnden ges behörighet att pröva om förbrukningsartiklar som behövs för att tillföra kroppen ett läkemedel eller som behövs för egenkontroll av medicinering skall ingå i läkemedelsförmånerna och att fastställa försäljningspris för varorna. Ändringen föreslås träda i kraft den 1 april 2003.

Utskottet avstyrker den aktuella motionen.

I betänkandet finns en reservation.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden	5
Propositionen.....	5
Motion	5
Utskottets ställningstagande	6
Reservation.....	7
Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. (punkt 1).....	7
Förteckning över behandlade förslag.....	8
Propositionen.....	8
Följdmotion	8
Regeringens lagförslag	9

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. Därmed avslår riksdagen motion 2002/03:So35.

Reservation (m)

Stockholm den 18 februari 2003

På socialutskottets vägnar

Ingrid Burman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ingrid Burman (v), Chatrine Pålsson (kd), Margareta Israelsson (s), Cristina Husmark Pehrsson (m), Kerstin Heinemann (fp), Lars U Granberg (s), Catherine Persson (s), Carl-Axel Johansson (m), Marina Pettersson (s), Gabriel Romanus (fp), Christer Engelhardt (s), Elina Linna (v), Kerstin-Maria Stalin (mp), Martin Nilsson (s), Jan Emanuel Johansson (s), Magdalena Andersson (m) och Annika Qarlsson (c).

Redogörelse för ärendet

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen ges Läke-medelsförmånsnämnden behörighet att pröva om förbrukningsartiklar som behövs för att tillföra kroppen ett läkemedel eller som behövs för egenkontroll av medicinering skall ingå i läkemedelsförmånerna och att fastställa försäljningspris för varorna.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2003.

Utskottets överväganden

Propositionen

Regeringen anför att Riksförsäkringsverket (RFV) tidigare har fastställt pris för förbrukningsartiklar som behövs för att tillföra kroppen ett läkemedel eller som behövs för egenkontroll av medicinering och som under vissa förutsättningar tillhandahålls kostnadsfritt för patienten. Enligt den nya lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. har Läkemedelsförmånsnämnden i uppdrag att besluta om ett läkemedel eller en vara som avses i 18 §, dvs. vissa preventivmedel och stomiartiklar, skall ingå i förmåner och fastställa försäljningspris för läkemedlet eller varan. Läkemedelsförmånsnämndens uppdrag omfattar däremot inte att göra motsvarande prövning vad avser förbrukningsartiklar som under vissa förutsättningar tillhandahålls kostnadsfritt och som i lagen behandlas i 19 §. Frånvaron av en statlig priskontroll på artiklarna kan leda till att priserna för dem skjuter i höjden och belastar läkemedelsförmåner på ett omotiverat sätt. Regeringen anser därför att en statlig priskontroll är angelägen även på dessa förbrukningsartiklar samt att det skall ingå i Läkemedelsförmånsnämndens uppgift att besluta om de skall ingå i läkemedelsförmåner och att fastställa försäljningspris för dem.

Regeringen konstaterar vidare att när det gäller förbrukningsartiklar som behövs vid stomi, vid egentillförelse av läkemedel och för egenkontroll av medicinering har Socialstyrelsen fått i uppdrag att i samråd med Läkemedelsverket och Läkemedelsförmånsnämnden utvärdera och analysera tänkbara effekter av att lyfta ut förbrukningsartiklarna ur läkemedelsförmåner. Uppdraget skall redovisas senast den 31 oktober 2003.

Motion

I *motion So35 av Cristina Husmark Pehrsson m.fl. (m)* begärs att riksdagen avslår regeringens förslag. Motionärerna anför att statlig prisreglering ofta ger omotiverat hög prissättning. Nuvarande ordning ger landstingen möjligheter att förhandla om prissättningen med olika leverantörer för de förbrukningsartiklar som tillhandahålls kostnadsfritt. Att bibehålla denna möjlighet innebär en sund konkurrens i upphandlingen av dessa förbrukningsartiklar. Regeringens förslag bör därför avslås.

Utskottets ställningstagande

Enligt lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. har Läkemedelsförmånsnämnden i uppdrag att besluta om ett läkemedel eller en vara som avses i 18 §, dvs. vissa preventivmedel och stomiartiklar, skall ingå i förmånerna och fastställa försäljningspris för läkemedlet eller varan. Läkemedelsförmånsnämndens uppdrag omfattar däremot inte att göra motsvarande prövning vad avser förbrukningsartiklar som under vissa förutsättningar tillhandahålls kostnadsfritt och som i lagen behandlas i 19 §. Utskottet delar regeringens uppfattning att frånvaron av en statlig priskontroll på artiklarna kan leda till att priserna för dem skjuter i höjden och belastar läkemedelsförmånerna på ett omotiverat sätt och att en statlig priskontroll således är angelägen även på dessa förbrukningsartiklar. Det skall därför ingå i Läkemedelsförmånsnämndens uppgift att besluta om de skall ingå i läkemedelsförmånerna och att fastställa försäljningspris för dem. Utskottet avstyrker med det anförda motion So35 (m) och tillstyrker förslaget till lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

Reservation

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservation. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

av Cristina Husmark Pehrsson (m), Carl-Axel Johansson (m) och Magdalena Andersson (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår proposition 2002/03:42 Vissa förbrukningsartiklar. Riksdagen bifaller därmed motion 2002/03:So35.

Ställningstagande

Läkemedelsförmånsnämndens uppdrag omfattar i dag inte förbrukningsartiklar som under vissa förutsättningar tillhandahålls kostnadsfritt. Regeringen menar i sitt förslag att frånvaron av en statlig priskontroll för dessa artiklar kan leda till att priserna för dem skjuter i höjden på ett omotiverat sätt. Vi är av motsatt uppfattning.

Statlig prisreglering ger ofta omotiverat hög prissättning. Nuvarande ordning ger landstingen möjligheter att förhandla om prissättningen med olika leverantörer för de förbrukningsartiklar, som tillhandahålls kostnadsfritt. Att bibehålla denna möjlighet innebär en sund konkurrens i upphandlingen av dessa förbrukningsartiklar. Detta, menar vi, ger bättre möjligheter till en lägre och påverkbar kostnadsnivå för landstingen än vad en central statlig prisreglering kommer att göra.

Sammanfattningsvis anser vi att riksdagen bör bifalla motion So35 (m) och avslå propositionen.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

2002/03:42 Vissa förbrukningsartiklar

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

Följdmotion

2002/03:So35 av Cristina Husmark Pehrsson m.fl. (m):

Riksdagen avslår regeringens förslag i enlighet med vad som anförs i motionen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

Härigenom föreskrivs att 5, 18 och 19 §§ lagen (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m. skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Med läkemedelsförmåner enligt denna lag avses ett skydd mot höga kostnader vid inköp av sådana förmånsberättigade varor som avses i 15 och 18 §§. Förmånerna innebär en reduktion av den enskildes kostnader för sådana varor.

Kostnadsreduceringen beräknas på den sammanlagda kostnaden för varor som den förmånsberättigade köper under ett år räknat från det första inköpstillfället. Reduceringen lämnas vid varje inköpstillfälle på grundval av den sammanlagda kostnaden för de dittills och vid tillfället inköpta varorna.

Så länge den sammanlagda kostnaden inte överstiger 900 kronor lämnas ingen kostnadsreducering. När den sammanlagda kostnaden överstiger detta belopp, utgör kostnadsreduceringen

1. 50 procent av den del som överstiger 900 kronor men inte 1 700 kronor,
2. 75 procent av den del som överstiger 1 700 kronor men inte 3 300 kronor,
3. 90 procent av den del som överstiger 3 300 kronor men inte 4 300 kronor, samt
4. hela den del av den sammanlagda kostnaden som överstiger 4 300 kronor.

Vad som sägs i andra och tredje styckena gäller inte för sådana varor som avses i 18 § 3, som är kostnadsfria enligt 19 §.

Har en förälder eller har föräldrar gemensamt flera barn under 18 år i sin vård, tillämpas bestämmelserna i andra och tredje styckena gemensamt för barnen. Kostnadsreducering gäller under ett år räknat från första inköpstillfället även för barn som under denna tid fyller 18 år. Med förälder avses även fosterförälder. Som förälder räknas även den som en förälder stadigvarande sammanbor med och som är eller har varit gift eller har eller har haft barn med föräldern.

18 §

Läkemedelsförmånerna skall, när beslut fattas enligt 7 §, omfatta

1. varor på vilka 3 § läkemedelslagen (1992:859) är tillämplig och som förskrivs enbart i födelsekontrollerande syfte av läkare eller barnmorskor, *och*
2. förbrukningsartiklar som behövs vid stomi och som förskrivs av läkare eller av annan som Socialstyrelsen förklarat behörig därtill.

1. varor på vilka 3 § läkemedelslagen (1992:859) är tillämplig och som förskrivs enbart i födelsekontrollerande syfte av läkare eller barnmorskor,
2. förbrukningsartiklar som behövs vid stomi och som förskrivs av läkare eller av annan som Socialstyrelsen förklarat behörig därtill, *och*

3. förbrukningsartiklar som behövs för att tillföra kroppen ett läkemedel eller för egenkontroll av medicinering.

19 §

Förbrukningsartiklar som behövs för att tillföra kroppen ett läkemedel eller behövs för egenkontroll av medicinering skall tillhandahållas kostnadsfritt om de på grund av sjukdom förskrivs av läkare eller tandläkare eller av någon annan som Socialstyrelsen förklarat behörig därtill.

Förbrukningsartiklar som avses i 18 § 3 skall tillhandahållas kostnadsfritt om de på grund av sjukdom förskrivs av läkare eller tandläkare eller av någon annan som Socialstyrelsen förklarat behörig därtill.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2003